

مقدمه‌ای بر چاپ عربی فلسفه سیاسی کانت

روزنامه اعتماد ملی

این کتاب از جمله معدود آثاری است که در زمینه اندیشه سیاسی کانت به زبان فارسی تالیف شده است و استقبال خوب اقشار دانشگاهی کشورمان از آن نیز سبب جلب توجه مدیران موسسه انتشاراتی الهادی (بیروت) و در نهایت ترجمه کتاب به زبان عربی شد. سیدعلی محمودی دارای دانشنامه کارشناسی‌ارشد در رشته فلسفه سیاسی از انگلستان و دکترای علوم سیاسی از ایران است. وی تاکنون ۱۵ جلد کتاب و بیش از ۶۰ مقاله علمی در موضوعات فلسفی، دینی، سیاسی، تاریخی و ادبی منتشر کرده که برخی از آنها نیز به زبان‌های انگلیسی و عربی ترجمه شده است. آنچه در پی می‌آید مقدمه کوتاهی است که این اندیشمند بر چاپ عربی کتاب فلسفه سیاسی کانت نگاشته است.

دغدغه‌های اصلی ایمانوئل کانت در عرصه جامعه و سیاست، یعنی آزادی، خود بنیادی و برابری در چارچوب دموکراسی نمایندگی بر شالوده اخلاق وظیفه‌گرا، با گذشت حدود دو قرن، همچنان بخش مهمی از مسائل بنیادین انسان در جهان امروز است. این مسائل به ویژه در کشورهایی که فرآیند گذار به دموکراسی را طی می‌کنند -مانند جهان اسلام- از اولویت و حساسیت فزون‌تری برخوردارند. درک صحیح و عمیق اندیشه‌های کانت و اقتباس آگاهانه آن، می‌تواند در سپری کردن دوره گذار به دموکراسی‌های کشورهای اسلامی، مددکار اندیشمندان نوگرا و روشنفکران پیشروی مسلمان باشد؛ به ویژه اینکه کانت با ارائه راه‌حل‌های سنجیده پیرامون موضوعات مهمی همچون رابطه «انقلاب و قانون اساسی»، «دارایی و حقوق شهروندی»، «دین و دولت»، «دانش، اندیشه و دولت»، و «اطاعت و نافرمانی مدنی» گویی در مورد پیچیده‌ترین و بنیادی‌ترین مشکلات امروز جهان اسلام سخن می‌گوید.

با ابراز خرسندی از اینکه رساله فلسفه سیاسی کانت با همت انتشارات «الهادی» به زبان عربی انتشار یافته است، اندیشمندان و روشنفکران جهان عرب را به مطالعه و نقد و بررسی این اثر -همانند تجربه مثبتی که در ایران انجام گرفت و به آگاهی افکار عمومی رسید- دعوت می‌کنم. شایسته است رساله حاضر با این دیدگاه نیز مطالعه و ارزیابی شود که در ارتباط با شرایط تاریخی جهان اسلام، چه بهره‌هایی می‌توان از اندیشه‌های فلسفی-سیاسی کانت در جهت حل و فصل مشکلات نظری و بهبود ساختارهای سیاسی و اجتماعی کشورهای اسلامی به دست آورد. به نظر من، درک روشمند این گونه اندیشه‌ها و چگونگی اقتباس آگاهانه آنها در عرصه عمومی، در پرتو گفت‌وگو، هم‌اندیشی و همکاری میان اندیشمندان و روشنفکران

کشورهای اسلامی به انجام می‌رسد. ما ایرانیان، در این راستا، دستان اصحاب نظر و اندیشه را در کشورهای اسلامی به گرمی می‌فشاریم و از گفت‌وگوی درونی در جهان اسلام استقبال می‌کنیم.